

EL TEMPS

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT I VENDES: Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 València. Telèfon: (96) 352 48 69. Fax: (96) 352 09 83.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Carrer de Casanova, 46, 4-2. 08011 Barcelona. Telèfon: (93) 451 03 75 i 323 00 71. Fax: (93) 323 35 41.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Plaça de Caterina de Thomàs, 4, 4rt, B. 07001 Palma de Mallorca. Telèfon: (971) 72 07 96.

EDITA: Edicions del País Valencià, SA.
PRESIDENT: Rafael Mansanet.
EDITOR: Eliseu Climent.

DIRECTOR: Oriol Castanyes.
SUBDIRECTOR: Miquel Alberola.
REDACCIÓ DE VALÈNCIA: Jordi Sebastià (*Cap de redacció*), Ismael L. Belda, Ignasi Pellicer, Lola Carrasco.
REDACCIÓ BARCELONA: Assumpció Marésma (*Cap de redacció*), Eduard Company, Xavier Duran, Oriol Malló, Pere Martí, Sílvia Monfort, Eduard Voltas i Mercè Montoliu.
REDACCIÓ MALLORCA: Miquel Payeras.
CORRESPONSALS: M.C. Grau (Andorra), Cinta Bellmunt (Tarragona), P. Alberola (Alacant), Xevi Planas (Girona), Uniers Bertrana (Perpinyà), Judith Casaprima (Lleida), Antoni Albalat (Castelló).
FOTÒGRAFS: Joan Celià, Raia Gil, Jordi Morera.

IL·LUSTRADORS: Salva Llosa, Sento.
RÚBRIQUES: Jordi Balló, Ramon Barnils, Pere Calders, Fabià Estapé, Joan F. Mira, J.J. Pérez Benlloch, Josep M. Sanmarfí.
COL·LABORADORS: Andreu Alfaro, Adolf Beltrán, Francesc Bueno, Joan A. Benach, Francesc Caballero, Carles Capdevila, Antoni Castel, Jaume Comellas, Santiago Cucurella, Martí Domínguez, Llibert Ferri, Vicent Franch, Carles Gàmez, Manuel Garcia, J.L. Guatner, Juan M. Jativa, Enric A. Llobregat, Josep M. Lloró, J.V. Marquès, Josep Morell, Sergi Pàmies, Josep M. Pasqual, Vicent Parnal, Toni Picazo, Eva Piquer, Miquel Porta Perales, Modest Prats, Pilar Rahola, Antoni Reig, Màrius Serra, Josep Lluis Sirera, Lluç Soler, Marc Soler, Ferran Torrent, X.R. Trigo, Lourdes Toledo, Daniel Hermsilla.

ARXIU: Jesús Prats (Fotografia).
PUBLICITAT I PROMOCIÓ: Jordi Enguix (*Cap de publicitat*), Pole Position (Catalunya) (93) 302 26 61. Fax: (93) 317 83 45. Oh-Fek, Comunicació i Marketing (València i Balears) (96) 369 66 01
SUBSCRIPCIONS: Begonya Pardo.
PRODUCCIÓ: Francesc Sellés i Josep Agustí (*Correcció lingüística*), Lina Casanova (*Maquetació*), Faust Ripoll (*Edició*), Rosanna Puchades (*Textos*).
DISSENY: Enric Satué.

FOTOMECÀNICA: Garbí Casa Editorial SA, Anón, Selectrom.
IMPRESSIÓ: Gràfiques Morvedre.
DIPÒSIT LEGAL: V.853-1984
Sol·licitat control d'OJD
Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

Catalunya no és Lituània, però...

Les recents i repetides declaracions del president Pujol comentant la independència dels països bàltics han produït un nerviosisme general, com un estat de pre-alerta. Els portaveus del govern central, els polítics de Barcelona i de Madrid, els mitjans de comunicació, se n'han fet ressò destacat sense dissimular la irritació, el malestar o la desqualificació intel·lectual més grollera. El secretari general del PP ha arribat a dir que les paraules de Pujol són efecte de la sequera mental, i altres comentaris i vinyetes arriben encara més lluny.

La frase —la idea— que ha causat l'escàndol màxim és la que implica la comparació de Catalunya amb Lituània: "Els catalans tenim els mateixos drets que els lituans". I això malgrat el substancial afegit: "ells han decidit exercir-los a través de la independència, i nosaltres de l'autonomia". Reconeixement explícit de la legalitat constitucional vigent. I a pesar també de l'afirmació expressa que "les nostres realitat supranacionals són molt diferents perquè Espanya no és l'URSS ni Iugoslàvia". Hauria de ser prou tot això per no haver produït l'enrenou que s'ha vist. Però el fet és que l'ha produït: sembla que per a la ideologia nacional espanyola és inacceptable la simple acceptació d'un dret com el dret dels lituans, encara que vaja acompanyat de la renúncia expressa d'exercir-lo o no. Perquè els drets dels pobles d'Europa, ara s'ha vist, poden passar a l'ordre dels fets, poden no quedar en suspens indefinit. I si, fet i fet, Catalunya no és Lituània [per moltes raons, sobretot de la història recent], els drets reconeguts d'un poble poden ser, i són, els mateixos que els drets reconeguts d'un altre. Catalunya no és Lituània, però... I el "però" és el que provoca escenes de pànic com les que estem veient aquests dies.

Hi ha algunes coses més. La primera, la persistent fal·làcia d'identificar unitat europea amb intangibilitat de les fronteres. *El País* ha arribat a escriure en un editorial solemne que la il·lusió d'Europa es veu compromesa per un

huracà "que impone, como si de un nuevo fatalismo histórico se tractara, el principio de la fragmentación sobre el anterior principio de la unidad y de la intangibilidad". La fal·làcia interessada és que "unitat" (d'Europa) i "intangibilitat" (de les fronteres estatals) són una i la mateixa cosa. Com si no pogués construir-se i reforçar-se una Europa més unida, si s'alteraren algunes de les actuals fronteres. És l'eterna lògica dels estats sobre la lògica del pobles: són preferibles menys fronteres —les vigents i "intangibles"— encara que amaguen i provoquen conflictes, que més fronteres, encara que siguin més permeables i representen la solució en pau dels conflictes existents.

La segona cosa, en el marc de la política espanyola, és la coincidència de tot això amb les negociacions previstes per un nou "pacte autonòmic". Per al govern del PSOE, el "pacte" ha de significar sobretot un increment homogeni de les competències de les comunitats que en tenen menys. És un estadi lògic en l'evolució interna de l'anomenat "desarrollo autonómico". Per als bascos i, més encara, per als catalans, ha de representar un avanç substancial en el camí d'un autogovern com més complet possible. I això és igual de lògic... però el govern de Madrid no accepta aquesta lògica. La lògica de la redistribució administrativa de funcions és una cosa, la lògica de la progressiva independència de l'estat central, n'és una altra ben diferent. És des d'aquesta segona que Jordi Pujol intenta, d'un costat, avançar amb l'arma dels principis, i de l'altra neutralitzar l'atractiu electoral dels plantejaments d'Esquerra Republicana.

La tercera, finalment, són els nervis de l'exèrcit. I ací només cap una pregunta: arribat el cas, que no és previsible que arribe, ¿els tancs, ací, actuarien com han actuat a Lituània o com actuen a Croàcia? No cal cap bola de vidre per endevinar la resposta.

